

Ohjeita ensimmäiseen gynekologiseen tutkimukseen tulevalle

Sinulle on varattu aika Sairaala Novaan Naistentauti- ja äitiyksikköön. Tervetuloa. Käyntisi vastaanotolla on luottamuksellinen. Lääkäri ei lähetä sairaskertomustietojasi eikä anna käyntiisi liittyviä tietoja kenellekään ilman suostumustasi. Poliklinikalle tullessasi sinun tulee ilmoittaa lähin täysi-ikäinen omainen, johon tarvittaessa voidaan ottaa yhteyttä. Ennen vastaanotolle saapumista Sinun on hyvä tietää, kuinka voit valmistautua gynekologiseen tutkimukseen ja mitä tutkimuksessa tapahtuu.

Gynekologiseen tutkimukseen valmistautuminen

Vastaanotolla voit keskustella lääkärin kanssa asioista, jotka mietityttävät Sinua. Ennen vastaanotolle saapumista Sinun on hyvä miettiä valmiiksi, mistä asioista haluat keskustella lääkärin kanssa. Halutessasi voit kirjoittaa kysymykset paperille muistiin.

Ennen gynekologista tutkimusta Sinulta selvitetään tutkimuksen kannalta oleellisia asioita. Sinulta kysytään aiemmat ja nykyiset sairaudet, lääkitykset, leikkaukset ja allergiat. Myös lähisuvussasi esiintyvät sairaudet kysytään. Sinulta tiedustellaan minkä ikäisenä kuukautisesi alkoivat, montako päivää ne kestävät, montako päivää menee kuukautisten alkamisesta seuraavien kuukautisten alkamiseen ja milloin viimeiset kuukautisesi alkoivat. Sinun on hyvä valmistautua vastaamaan näihin kysymyksiin.

Halutessasi voit tulla vastaanotolle vanhempasi, poikaystäväsi tai jonkun muun läheisesi kanssa. Gynekologista tutkimusta varten joudut riisuuntumaan, joten vaatetus kannattaa olla helposti riisuttava.

Ennen gynekologista tutkimusta voit käydä virtsaamassa, ellei ohjeissa toisin mainita. Kovin täysi virtsarakko voi haitata tutkimusta. Alapesu ja karvojen poisto ei ole välttämätön, normaali hygienia riittää.

Gynekologinen tutkimus

Tutkimuksen aloitus

Gynekologisen tutkimuksen tekee sinulle lääkäri. Tutkimuksessa lääkäriä yleensä avustaa hoitaja. Sairaala Nova toimii opetussairaalana. Tutkimustilanteessa saattaa olla läsnä lääketieteen ja hoitotyön opiskelijoita. Voit esittää toivomuksen, ketkä ovat läsnä tutkimuksen aikana.

Tutkimushuoneessa on riisuuntumista varten erillinen suojattu tila. Ennen tutkimuksen aloitusta lääkäri pyytää sinua riisumaan alaosan vaatetuksen.

Tutkimuksen aikana olet selinmakuulla gynekologisella tutkimuspöydällä. Tutkimuksen ja riittävän näkyvyyden kannalta jalat tulee olla asetettuina tutkimuspöydän sivuilla oleviin telineisiin mahdollisimman levitettyinä. Tutkimuksen aikana Sinun tulisi olla mahdollisimman rento, koska jännittyneisyys voi aiheuttaa lievää kipua ja estää lääkäriä saamasta riittävää tietoa tutkittavasta alueesta. Rentoutumista voi helpottaa asettamalla kädet rennosti rinnan päälle sekä hengittämällä syvään sisään ja puhaltamalla keuhkot hyvin tyhjäksi, jolloin vatsan ja lantion alueen lihakset rentoutuvat.

Tutkimuksen alussa lääkäri esittelee sinulle tutkimuksessa käytettävät välineet. Tutkimusvälineet eivät yleensä aiheuta kipua, mutta saattavat tuntua kylmiltä. Tutkiminen voi tuntua epämukavalta tai aiheuttaa kipua vaivastasi riippuen. Tutkimus on yleensä nopeasti ohi.

Tutkimuksen kulku

Tutkimus alkaa **ulkoisten sukupuolielinten tarkastuksella**. Lääkäri tarkastelee valaistuksessa karvoitusta, häpyhuulia sekä emättimen ja virtsaputken ulkosuut.

Seuraavaksi lääkäri vie emättimeen tutkimusvälineet, spekulan ja kohottajan, joiden avulla hän tarkastaa emättimen seinämän, limakalvot, eritteiden laatua ja määrää sekä kohdun suun. Tässä yhteydessä lääkäri ottaa sinulta tarvittavat näytteet oireiden ja esitietojen perusteella.

Lääkäri tekee sinulle **sisätutkimuksen** asettamalla kaksi sormeaa emättimeen ja toisen käden alavatsan päälle. Lääkäri tunnustelee kohtua, munanjohtimia ja munasarjoja. Kohdusta selvitetään sen kokoa, asentoa, kiinteyttä ja liikkuvuutta. Lisäksi tarkkaillaan mahdollisia kasvaimia tai tulehduksen oireena ilmenevää arkuutta. Tutkimukseen voi liittää myös **tunnustelun peräaukon kautta**, jossa lääkäri tunnustelee kohdun takapinnan.

Tutkimusta voidaan täydentää **ultraääni- eli kaikututkimuksella**. Tutkimus voidaan tehdä vatsanpeitteiden päältä, emättimen tai peräsuolen kautta. Ultraäänitutkimuksen tuloksen saat tietää heti.

Gynekologisen tutkimuksen yhteydessä lääkäri voi myös **tutkia rintasi**. Rinnat voidaan tunnustella sekä istuessa että maatessa selällä käsien ollessa sivuilla ja ylös nostettuina. Kainalot ja soliskuopat tunnustellaan poikkeavien imusolmukkeiden poissulkemiseksi.

Gynekologisen tutkimuksen avulla vaivasi voidaan selvittää ja hoitaa. Usein asia selviää jo vastaanotolla. Pientä verenvuotoa emättimestä saattaa esiintyä tutkimuksen ja näytteiden oton jälkeen. Sinulle mahdollisesti tehdyistä tutkimuksista saat myöhemmin tietoa Oma Kanta sivulta.

Usein kysytyjä asioita gynekologisesta tutkimuksesta

- 1) Voinko tulla vastaanotolle kuukautisten aikana?

Kyllä, ellei kutsussa ole erikseen mainittu, ettei kuukautisvuotoa saa olla. Vaihda tarvittaessa vastaanottoaikaa.

2) Onko sisätutkimus välttämätön?

Sisätutkimus tehdään vain silloin, kun siihen on aihetta.

Kaikki gynekologiset sairaudet eivät vaadi sisätutkimusta.

3) Voinko valita mies- tai naislääkärin?

Voit esittää toivomuksen lääkärin sukupuolesta, mutta tilanteesta riippuen toivetta ei aina pystytä toteuttamaan.

4) Menetänpö neitsyyteni gynekologisessa tutkimuksessa?

Et menetä. Immenkalvon tarpeetonta venyttämistä pyritään välttämään.

Mikäli Sinulle jää kysyttävää gynekologisesta tutkimuksesta, voit ottaa yhteyttä Sairaala Novaan, Naistentauti- ja äitiyksikköön 014 -269 1023 ma - pe 8.00 - 15.00

[Gynekologiseen tutkimukseen liittyviä nettiosoitteita](#)

<http://www.vaestoliitto.fi/>

- laittamalla hakusanaksi ”gynekologinen tutkimus”, löydät tietoa ensimmäisestä käynnistä gynekologilla

<http://www.ehkaisynetti.fi/>

- tietoa gynekologilla käynnistä